

De Minister van VROM
Rijnstraat 8
2515 XP Den Haag

Afschriften gestuurd naar: de Minister van LNV,
de Vaste Kamercommissie,
Gedeputeerde Staten en Provinciale Staten van Brabant,
Gelderland, Limburg en Overijssel

Vroomshoop, 23 juni 2009

Betreft: dierenwelzijn, milieu en verrommeling platteland

Geachte mevrouw Cramer,

Gezien de ontwikkelingen in de intensieve veehouderij en de daaruit voortvloeiende problemen, brengen Behoud de Parel, Megastallen-nee, MOOIJ Land, VROM? en alle medeondertekenaars het volgende onder uw aandacht.

Uit het persbericht van de NVV (artikel als bijlage 1 bijgesloten), blijkt dat de NVV een spoedoverleg met u wenst over de milieu- en dierenwelzijnseisen. Volgens het bewuste artikel zal 80% van de sector niet voldoen aan de milieu- en welzijnseisen die per 2010/2013 ingaan. Wij vinden het onbegrijpelijk dat de bedrijven tot op heden niet bij machte zijn geweest zich voor te bereiden op eisen, waaraan zij in 2010/2013 moeten voldoen. Deze eisen komen niet als een verrassing, maar zijn al 9 jaar bekend!

Maatschappelijk draagvlak

Het maatschappelijk draagvlak voor de intensieve veehouderij is inmiddels aan het afbrokkelen. Uitspraken van burgemeester Jos Waals (Venray) en Gedeputeerde Paul Rüpp illustreren dit (zie bijlagen 2 en 3). Het tanende maatschappelijk draagvlak speelt zich niet alleen af in Brabant, maar is een landelijke tendens. Dit blijkt uit de vele acties van belangengroepen, waaronder de provinciale burgerinitiatieven van Limburg, Brabant, Gelderland, Overijssel en Noord-Holland. De provincie Groningen heeft haar Structuurvisie inmiddels zodanig aangepast, dat nieuwvestiging van intensieve veehouderijen onmogelijk is en uitbreidingen ervan worden beperkt.

De veranderende denkwijzen in de maatschappij leggen steeds meer de nadruk op het welzijn van mens en dier en maken het economisch belang (welvaart) hieraan ondergeschikt. Dit komt tot uiting in de wens naar een meer grondgebonden bedrijfsvoering die gericht is op de regio. Een wens die steeds luider wordt gehoord. Deze veranderingen bieden kansen om reeds lang bestaande problemen in de sector op te lossen.

Het onderzoek van de NVV leidt tot de volgende zorgen:

Financiële zwakte intensieve veehouderij.

Ten eerste maken wij ons zorgen over de levensvatbaarheid van een sector waarin volgens Wyno Zwanenburg, voorzitter NVV, “te weinig verdiend is om de investeringen op te kunnen brengen”. Iedere sector wordt geconfronteerd met veranderende regelgeving en heeft zich daaraan aan te passen. Recentelijk heeft het rookverbod in de horeca tot problemen en verzet geleid. Echter, ook daar heeft de overheid de regels (die ook ruim van tevoren bekend waren) gehandhaafd. Wij zien niet in waarom voor de intensieve veehouderij een uitzondering zou moeten worden gemaakt.

Zuinig ruimtegebruik.

Verder spreken wij onze zorg uit over het feit dat de landbouw de bestaande bouwblokgrootte als belemmerend ervaart. Het verschuiven van de termijnen naar een later tijdstip, zal zuinig ruimtegebruik in de weg staan. Immers, indien de milieu- en dierenwelzijnsdatum verschoven wordt naar een later tijdstip, zullen gemeenten een vergroting van de bestaande bouwblokken toestaan en deze doorvertalen in de bestemmingsplannen. Indien dan de nieuwe afgesproken datum in zicht komt, zal een herinrichting van de bouwblokken onherroepelijk leiden tot stallen van maatschappelijk onacceptabele groottes. Eén van de redenen waarom wij het vooruit schuiven van de datum onwenselijk achten.

Inzet sturingsinstrumenten.

Eveneens spreken wij onze zorg uit of er wel sturingsinstrumenten zijn en zo ja, of die in voldoende mate worden aangewend om aan de gestelde eisen van 2010/2013 te voldoen.

Natuurbeschermingswet.

Een andere zorg is het loslaten van de coördinatieverplichting met betrekking tot het naleven van de NB-wet¹ (de Tweede Kamerleden Rikus Jager en Ger Koopmans, CDA²). In de nabije toekomst kunnen hierdoor veel stallen zonder vee komen te staan. Door leegstand van stallen en hoge kosten van afkoopregelingen is de kans groot dat er een voor de natuur onrechtvaardige overeenkomst gesloten wordt. Steeds weer blijkt de natuur het onderspit te moeten delven door eisen van met name de veehouderij. Voor meer informatie hierover verwijzen wij naar bijlage 4: “De verdampte milieuambities inzake veehouderij”, door Wösten juridisch advies en bijlage 5: “Chronologische beleidsontwikkelingen intensieve veehouderij”, door ing. A.K.M. van Hoof verbonden aan het adviesbureau Het Groene schild. Hoewel in de Reconstructie de natuur een belangrijk onderdeel was, wordt er door de opheffing van de 3 km-zone (ruilmiddel), aanpassing van de WAV³ en de recent aangenomen motie Koopmans wederom aan de natuur geknabbeld. Opnieuw dreigt er aan de natuur geknabbeld te worden door de oproep van enkele gedeputeerden van de reconstructieprovincies. Zij stellen aan de premier voor zijn Crisis- en Herstelwet aan te wenden om het natuurbeleid te versoepelen⁴. Dit strookt niet met artikel 5 lid b van de Reconstructiewet. De noodzaak om de Reconstructie aan te passen of liever op te heffen wordt steeds duidelijker. Sterker nog, voor de totstandkoming van de wet was herschikking in de provincies met zandgronden leidend. Hieruit vloeide voort het vinden van een balans tussen met name natuur en de (intensieve)veehouderij. Afspraken cq, concessies, van beide partijen hebben geleid tot een wet met de daaruit voortvloeiende reconstructieplannen. Nu er met betrekking tot natuur al zoveel ingeleverd is, zou je opnieuw kunnen stellen dat de grondslag waardoor de wet tot stand kwam niet meer aanwezig is.

Suggesties voor oplossingen

Instellen sloop-en renovatieregeling.

Als oplossing zou kunnen worden gedacht aan een regeling voor renovatie en herinrichting van de bedrijven, waardoor op de bestaande locaties een écht duurzaam, toekomstgericht bedrijf gebouwd kan worden dat voldoet aan de huidige eisen van de samenleving. Door het inschakelen van de rijksarchitect, die zorgt voor een goede landschappelijke inpassing, blijft een landelijke uitstraling gewaarborgd. Deze ontwikkeling dient bij te dragen aan de vitaliteit en schoonheid van het platteland en het welzijn van mens en dier te bevorderen. Wij kunnen ons voorstellen dat de huidige sloopregeling van oude auto's tot voorbeeld kan dienen (hiermee bedoelen wij een andere regeling dan de Rood voor Rood regeling).

¹ Natuurbeschermingswet

² Koopmans en Jager, initiatiefnota op het gebied van natuurbeleid. 11 september 2006

³ Wet Ammoniak en Veehouderij

⁴ Telegraaf, 13-6-09, “Versoepel natuurbeleid met Crisiswet”

Een voorwaarde moet wel zijn, dat ondernemers de stimuleringen, deels bekostigd met gemeenschapsgeld, niet mogen gebruiken als argument om het aantal dieren uit te breiden⁵.

Naar voren halen einddatum dierenwelzijn naar 2010.

Wij pleiten ervoor om in plaats van uitstel te verlenen, de eisen met betrekking tot het dierenwelzijn (2013) naar voren te halen en gelijk te stellen aan de datum van de milieu-eisen (2010). U zou er bij de Premier op aan kunnen dringen hiervoor wèl de Crisis- en Herstelwet te gebruiken. Inzet van de door ons voorgestelde sloop- en renovatieregeling levert in de huidige economische malaise een groot voordeel op. Immers, naast verbeteringen voor de landbouw, profiteren hiervan ook de bouw, natuur en milieu, de mensen en dieren. Met name benadrukken wij de impuls die gegeven wordt aan de stagnerende bouwsector.

Wij hopen dat u de tijd vindt ons als verenigde belangengroepen, die zich inzetten voor een leefbaar buitengebied, te woord te staan, zodat wij onze standpunten in een gesprek met u nader kunnen toelichten. Wij zien een datum hiervoor met belangstelling tegemoet.

Met vriendelijke groet,

Namens stichting VROM? en de onderstaande belangengroepen,
Douwe Bouma
Jan Veldhuis

Bijlagen:

ondertekenaars

1. persbericht NVV
2. uitspraak burgemeester Waals
3. uitspraak gedeputeerde Rüpp
4. Telegraaf, 13-6-09, "Versoepel natuurbeleid met Crisiswet"
5. werkgroep 'Behoud de Peel' stapt uit overleg
6. De verdampende milieuambities inzake veehouderij: 2002-2009
7. Chronologische beleidsontwikkelingen intensieve veehouderij

⁵ Artikel, Werkgroep 'Behoud de Peel' stapt uit overleg

Mede ondertekenaars:

Belangenvereniging Looërmark,	Rex Mulder	Bathmen
Werkgroep LOG Daarlerveen,	Hans Dekker	Daarlerveen
Stichting Anti Industriële Veehouderij Marle e.o.,	Hetty Lichtenberg	Marle
Comite Houd Wierden Schoon,	Hans Schouten	Wierden
Stichting Natuur en Milieu Wierden,	Jan Sasbrink	Wierden
IVN Rijssen-Enter,	Frans Lentelink	Rijssen
Belangengroep Stop Varkensflats Wijhe,	Ingrid Severens	Wijhe – Olst
Ecologische Kwekerij Wijhe,	Herbert van Rossen	Wijhe
Stichting LOG Maanweg,	Jan de Haan	Lemele
Belangengroep Luttenberg,	Rene Willems	Luttenberg
Natuurhistorische Vereniging(KNNV),	Herman Stevens	Vriezenveen
Stichting Natuurlijk Twente,	Wim Ardesch	Almelo
Stichting Mooij Land,	Ries Kock	Etten
Log Ruurlose Broek,	Jan Geertsma	Ruurlo
Bezorgde Burgers LOG Siebengewald,	A.C. Mulders	Siebengewald
Vereniging Verbond Voor Duurzame Ontwikkeling,	Drs. H.H. Poortman	Rotterdam
Platform voor Integratie Politiek,	Hanneke Bijl	Bennekom
Stichting Leven met de Aarde,	Piet Sevenhuijsen	Steenwijk
Stichting Milieuwerkgroep de Oude IJsselstreek,	C.Oosterhoff	Doetinchem
Stichting Vahalis, behoud Kemnade en Waalse Water,	Lies Visscher	Etten
Vereniging Stedelijk Leefmilieu,	Marga Jacobs	Nijmegen
Vereniging Behoud de Parel,	Paul Geurts	Grubbenvorst
ABC Milieugroep Baarle-Nassau & Baarle-Hertog,	Sonja Borsboom	Baarle-Nassau
Milieu stichting BVDuurzaam Boekel	Jeane van Eupen-Stocks	Boekel
Burgerinitiatief Megastallen-nee, inclusief alle participerende groeperingen	Sonja Borsboom	Boekel